

en saadan Sag at gjøre lige fra Begyndelsen; tvertimod tror jeg, som allerede tidligere udviklet, at en Sagfører, i hvis Interesse det ligger at faae en Sjældsag hurtigt og godt afgjort, vil meget bedre udvirke et Forlig, end naar der i Forligskommissionen møder en Person, der ikke har Spor af Interesse for Sagen. — Det erede Medlem opstillede et Spørgsmaal om, hvorledes § 6 skulde forstaaes, nemlig, om den kun havede Forbudet imod, at Sagførere mødte som Fuldmægtige, men derimod lod det Forbud staa ved Magt, at en Sagfører ikke maa møde tilligemed Parten i Forligskommissionen, eller om dette Sidste ogsaa var medindbefattet i Paragrafen. Svad Lanten har været med Paragrafen, kan jeg jo ikke sige, thi det fremgaar ikke af Motiverne; men det har rigtignok staaet for mig som aldeles klart og afgjort, at Paragrafen maa forstaaes saaledes, at en Sagfører har Lov til at møde, ogsaa naar Parten selv møder personlig. Det vilde dog være urimeligt, at han maatte møde alene for Parten, men at denne ikke maatte tage ham med til sin Veiledning; det tror jeg ikke, der kan være nogen Tvivl om. Derimod tror jeg, at der kan være en høj Grad af Tvivl om den Konklusion, som det erede Medlem uddrog deraf, nemlig, at Sagførers Lidsdevervelse i Kommissionen vilde forvanste Forhandlingen, saaledes atskaa, at Forhandlingen i Forligskommissionen ikke blev det, den skulde være; jeg antager, at dette var hans Mening. Jeg antager, at Meningen af det erede Medlems Udtalelse var den samme, som er udtalt paa et andet Sted, nemlig, at en Sagførers Lidsdevervelse vil forhindre aabne og villige Udtalelser mellem Parterne gjensidig. Jeg sætter nu ikke megen Lid til disse aabne og villige Udtalelser, fordi en Part jo i Almindelighed dog er saa forstandig, at han kan indse, at det, han siger ligeoverfor Kommissionen og sin Modstander, kommer lige saa godt til denne Modstanders Sagførers Øre, som om denne selv havde været til Stede; men i ethvert Fald tror jeg, det er en Misforstaaelse, at Forhandlingen i Kommissionen skulde blive mere øfkesløs, naar en Sagfører var til Stede, end naar han ikke var til Stede. Tvertimod vil Sagføreren, naar det er en Sag, der er nogenlunde udviklet, have det i sin Magt at klare den for Parterne; thi er det en Sag, der er noget vanskelig, saa vil den ofte komme tilstede i Forligskommissionen i et saa raat Materiale og saa ufuldstændig belyst, at hverken Parterne eller Kommissionens Medlemmer egentlig kunne danne sig noget klart Begreb om den, Noget, som Sagførerne netop ville kunne være behjælpelige med og saaledes bringe et godt Resultat tilveie. I det Hele taget tror jeg, at den Modstand, som har yttret sig fra flere Sider og særlig gennem Mindretallets Forslag, mod den Bestemmelse i Lovforslaget, at Sagførere for Fremtiden skulde have Tilladelse til at møde i

Forligskommissionen, nærmest har sin Grund i en ubeskiemt Jølelse af Mistillid til Sagførerne. Den kommer ikke rigtig frem, og man begrunder ikke videre sin Animositet i den Retning, men man ligesom har det paa Jølelsen, at Sagførerne ville gjøre Skade; det er et Slags Personer, man skal vogte sig saa meget som muligt for. Jeg har nu den siik modsatte Anskuelse. Jeg har adskillig Erfaring i den Retning, og min Erfaring gaar aldeles i den modsatte Retning; min Erfaring gaar den Vej, at jeg meget ofte har set Skade deraf, at man i sine Forhold ikke i Tide har henvendt sig til en Sagfører, men enten har ligget og kvaltet med sine Sager selv eller er gaaet til udlulige og uvidende Personer. Denne Erfaring har jeg haft ikke een, men mangfoldige Gange og navnlig i Retsfager. Mange Retsfager spoleres derved, at Klagerne til Forligskommissionen ere slet skrevne, og en slet skreven Klage kan robe en Part ind i Forlegenheder, som han aldrig slipper ud af igjen. Naar en Part først er kommen til det Punkt, at han nødsages til at gaa Rettens Vej, hvortil det første Skridt er at gaa til Forligskommissionen, er det klogeste, han kan gjøre, at se at faae Sagen i dens rette Gænge, om jeg maa bruge det Udtryk, fra Begyndelsen af. Det er meget ofte Tilfældet, at, naar en Sag har været bragt ind for Forligskommissionen og Parten kommer med Klagen til Sagføreren og forlanger Sagen indstævnet til Retten, er Sagen allerede spoleret. Naar man kan finde — og det kan man Gud ske Lov altid — dygtige og hæderlige juridiske Hjælpere i Sagførersstanden, gjør en Mand, der er nødt til at føre Proces, Klogt i at henvende sig til ham strax, og det er en Misforstaaelse, naar man tror, at det er bedst at vente, til man har været i Forligskommissionen. Jeg veed vel, at Mange have den modsatte Anskuelse og mene, at det er saa rart at gaa til en Vinkelskriver eller en anden Mand, men i Reglen fortryder man det. Jeg veed, at det endog saa nogle Steder er Tilfældet, at Forligsmæglerne selv agere paa den Maade for Parterne, hvilket nu forekommer mig at være aldeles forfæstelig. Der skal være Steder her i Landet, hvor Forligsmæglerne have trykte Blanketter, og den, der vil have en Sag i Forligskommissionen, gaar da op og faaer en saadan Blanket udfyldt af Forligsmægleren. Ved saaledes at støbe alle Slags Sager ligesom i en og samme Form, kunne Klagerne aldrig blive ordentlige. Dernæst er det en Uting, at Forligsmægleren saaledes paa en Maade forhandler med den ene Part, før han faar Leilighed til ogsaa at forhandle med den anden, hvorigjennem han, naar Sagen kommer til Forhandling i Kommissionen, allerede vil have faaet en ensidig Forestilling om Sagen, som han ikke burde have. Det er atskaa en Fremgangsmaade, som vel maa siges at være urigtig. — Det erede 3die Medlem for 7de Kredts (S. Pederfen) har allerede besvaret